

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

Βαλτετσίου 42, Τ.Κ.: 106 81 Αθήνα FAX : 210 / 33.01.408 e-mail:chafartg@otenet.gr

Πληρ.:
Τηλ. 210. 3300 016

Αθήνα, 04/02/2022

Ανακοίνωση – «Ανάγνωση» της απόφασης του ΣτΕ για τα καλλιτεχνικά μαθήματα

Εν όψει νέων κινητοποιήσεων του ΕΕΤΕ για την Καλλιτεχνική Παιδεία και την Αισθητική Αγωγή, που προγραμματίζουμε αυτό το διάστημα, επαναφέρουμε το θέμα της κατάργησης των μαθημάτων τέχνης στο Λύκειο, σε συνάρτηση με την περίληψη της απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας που πριν ένα μήνα λάβαμε γνώση μετά από 7 ½ μήνες αναμονής!

Με υπερβολική και αδικαιολόγητη καθυστέρηση, ανακοινώθηκε η περίληψη (και μόνο) της απόφασης του ΣτΕ, βάσει της οποίας κρίνεται παράνομη η κατάργηση από το ωρολόγιο πρόγραμμα της Α΄ Λυκείου του μαθήματος «καλλιτεχνική Παιδεία», πλην όμως συνταγματική. Επίσης κρίνει πως η κατάργηση του Ελεύθερου και του Γραμμικού Σχεδίου είναι «συνταγματική», στα πλαίσια βέβαια μίας... «ερμηνείας» που θεωρεί ότι η διδασκαλία των εν λόγω μαθημάτων καλύπτεται με ενισχυτική εκπαίδευση για όσους επιθυμούν να εξεταστούν σε αυτά για την εισαγωγή τους σε σχετικές Πανεπιστημιακές Σχολές, η οποία γίνεται σε ορισμένες σχολικές μονάδες.

Εδώ θα πρέπει να απαντηθούν κάποια εύλογα ερωτήματα:

- 1) Θεωρεί το ΣτΕ ότι οι μαθητές στην πρώτη Λυκείου πρέπει να παύουν να μορφώνονται, να καλλιεργούνται, να ασκούν τα ταλέντα τους και να αναπτύσσονται ως προσωπικότητες μέσα από την ανθρωπιστική αξία της ολόπλευρης γνώσης στα πλαίσια του σχολείου και η εκπαίδευσή τους πρέπει να περιορίζεται στην φροντιστηριακή προετοιμασία για την εισαγωγή τους στις σχολές της Τριτοβάθμιας;
- 2) Με τι κριτήριο θα επιλέξουν οι μαθητές μία σχολή, όταν χάνουν την επαφή με τα σχετικά μαθήματα που δεν διδάσκονται σε όλο κορμό του Λυκείου και δεν έχουν ερεθίσματα ώστε να επιλέξουν μία από τις 15, τουλάχιστον, σχετικές με το σχέδιο σχολές;
- 3) Με ποια λογική δημιουργούνται τμήματα ενισχυτικής διδασκαλίας σε αδίδακτα μαθήματα;

- 4) Αν τα Σχολικά Κέντρα Αντισταθμιστικής Εκπαίδευσης (ΣΚΑΕ) όπως ορίζονται, λειτουργούν σε λίγες σχολικές μονάδες ανά Διεύθυνση σε κάποιες από τις περιοχές ευθύνης της, και το ωρολόγιο πρόγραμμα λήγει στις 2 η ώρα το μεσημέρι, πως θα μετακινηθούν οι μαθητές για να παρακολουθήσουν την ενισχυτική διδασκαλία που το ωράριο είναι 2-4 μμ. και πιθανόν να χρειαστεί να πάνε σε διαφορετική περιοχή ή και Δήμο;
- 5) Πόσο συνταγματικός είναι ο αποκλεισμός από την ολόπλευρη μάθηση, μεγάλου αριθμού μαθητών που φοιτούν σε μουσικά και καλλιτεχνικά Λύκεια που το ωρολόγιο πρόγραμμα λήγει στις 4 μμ.
- 6) Τέλος πόσο συνταγματικό είναι το να διαχωρίζονται οι μαθητές σε αυτούς που έχουν τη δυνατότητα να καλύψουν την απουσία των εικαστικών μαθημάτων σε ιδιωτικές δομές (φροντιστήρια, δασκάλους κ.λπ.) και αυτούς που μέσα στην οικονομική κρίση που πλήττει ανελέητα τις περισσότερες ελληνικές οικογένειες, στερούνται το στοιχειώδες δικαίωμα στην μόρφωση και ίσες ευκαιρίες επιλογών στη ζωή τους.

Η απόφαση του ΣτΕ καθώς και η όλη ολιγωρία μέχρι την εκδίκαση της υπόθεσης και την ανακοίνωσή της, επισφραγίζει μία πολύχρονη συνολικότερη αντιεκπαιδευτική πολιτική διαχωρισμών και διακρίσεων, και καταδεικνύει τον γενικό προσανατολισμό της Παιδείας στο στόχο της ιδιωτικοποίησης της εκπαίδευσης αλλά και της διαμόρφωσης ενός ευέλικτου, φθηνού και περιορισμένων δυνατοτήτων εργατικού δυναμικού.

Το Επιμελητήριο Εικαστικών Τεχνών Ελλάδας θα συνεχίσει τον αγώνα για Εκπαίδευση ισότιμη ολόπλευρη και ουσιαστική για όλα τα παιδιά, θα συνεχίσει να καταγγέλλει την αντιεκπαιδευτική πολιτική, την πολιτική διακρίσεων που στόχο έχει την καταστροφή της Δημόσιας Παιδείας και της δημιουργίας σχολείου στην υπηρεσία αγοραίων συμφερόντων.

Καλεί όλους τους φορείς που συμμετείχαν και στήριξαν τους αγώνες του, τους εκπαιδευτικούς, τους μαθητές, τους γονείς, τους καλλιτέχνες και όλους εκείνους που απηύθυναν δεκάδες μηνύματα συμπαράστασης, που κατατέθηκαν στη δικογραφία και συνέβαλλαν στην απόφαση να μην καταργηθεί το μάθημα της εικαστικής Παιδείας στη Α΄ Λυκείου να συνεχίσουν μαζί μας στη διεκδίκηση για ένα σχολείο κύτταρο γνώσης, επικοινωνιακής σκέψης, δημιουργικής δράσης, κοινωνικοποίησης και πνευματικής ανάπτυξης με τεχνολογικό εξοπλισμό, προσλήψεις μόνιμων εκπαιδευτικών, ανάδειξη της Τέχνης και του Πολιτισμού.

Παραθέτουμε τη δημοσιευμένη περίληψη της απόφασης του Συμβουλίου της Επικρατείας, όπως τη λάβαμε από την ιστοσελίδα του ΣτΕ:

«ΣτΕ Γ΄ 7μ 2573/2021: Συνταγματική η αφαίρεση από τη Γ Λυκείου των μαθημάτων σχεδίου· προβλέπεται άλλωστε άλλος τρόπος διδασκαλίας. Ακυρώνεται η κατάργηση των καλλιτεχνικών από την Α Λυκείου ως πλημμελώς τεκμηριωμένη
30/12/2021

ΣτΕ Γ΄ 7μ 2573/2021

Πρόεδρος: Δ. Σκαλτσούνης, Αντιπρόεδρος ΣτΕ

Εισηγητής: Ε. Κουλεντιανού, Πάρεδρος ΣτΕ

Κανονιστικές πράξεις με τις οποίες καθορίζεται το ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων Γενικού Λυκείου και Λυκείου Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης. Συνταγματική η αφαίρεση από το ωρολόγιο πρόγραμμα της Γ΄ Λυκείου των ειδικών μαθημάτων «Ελεύθερο Σχέδιο» και «Γραμμικό Σχέδιο»· προβλέπεται άλλωστε άλλος τρόπος διδασκαλίας τους. Μη νόμιμες οι προσβαλλόμενες κατά το μέρος που καταργούν το μάθημα «Καλλιτεχνική Παιδεία» από το ωρολόγιο πρόγραμμα της Α΄ Λυκείου, κατά παραγνώριση των κριτηρίων άσκησης της κανονιστικής αρμοδιότητας της Διοίκησης.

Προσβολή κανονιστικών πράξεων με τις οποίες καθορίστηκαν τα ωρολόγια προγράμματα μαθημάτων Γενικού Λυκείου και Λυκείου Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης.

Με την απόφαση κρίθηκε ότι από το άρθρο 16 του Συντάγματος συνάγεται ότι το Κράτος υποχρεούται να λαμβάνει τα κατάλληλα νομοθετικά και διοικητικά μέτρα αφενός για την προαγωγή των επιστημών, αφετέρου για την οργάνωση και παροχή της εκπαίδευσης των Ελλήνων. Δεν μπορεί ωστόσο με βάση τις συνταγματικές αυτές διατάξεις, να θεμελιωθεί υποχρέωση του Κράτους για την αναγωγή συγκεκριμένης επιστήμης σε αντικείμενο διδασκαλίας στο πλαίσιο της δημόσιας εκπαίδευσης ή συγκεκριμένης βαθμίδας της εκπαίδευσης αυτής. Στον νομοθέτη και την κανονιστικώς δρώσα διοίκηση εναπόκειται αφενός η επιλογή, από το ευρύ πεδίο των επιστημών και των επιστημονικών γνώσεων, εκείνων οι οποίες θα καταστούν αντικείμενο διδασκαλίας στο πλαίσιο της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, αφετέρου η ρύθμιση του τρόπου διδασκαλίας και αξιολόγησης των μαθημάτων που διδάσκονται, ώστε να επιτυγχάνονται οι στόχοι που αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 16 του Συντάγματος, δηλαδή η ηθική, πνευματική, επαγγελματική και φυσική αγωγή των Ελλήνων πολιτών. Η επιλογή πάντως των αντικειμένων διδασκαλίας στα ωρολόγια προγράμματα, όπως και η συνολική οργάνωση της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης πρέπει να γίνεται με επιστημονικά και παιδαγωγικά κριτήρια και με ρυθμίσεις ορθολογικές και όχι περιστασιακές, αποσπασματικές και εξυπηρετικές άλλων σκοπών, μη σχετιζόμενων με τις απορρέουσες από το Σύνταγμα για την ορθολογική οργάνωση της Δημόσιας Διοίκησης αρχές. Κατόπιν αυτού απορρίφθηκαν, κατά πλειοψηφία, ισχυρισμοί περί αντισυνταγματικότητας της κατάργησης από το ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων λυκείου των μαθημάτων επιλογής «Ελεύθερο Σχέδιο» και «Γραμμικό Σχέδιο» (Γ΄ Λυκείου) και «Καλλιτεχνική Παιδεία» (Α΄ Λυκείου). Ως προς τα ειδικά μαθήματα σχεδίου, πάντως, κρίθηκε ότι η διδασκαλία τους εξακολουθεί να προβλέπεται στη Γ΄ Λυκείου, καθώς ρυθμίζεται ήδη με τις διατάξεις του άρθρου 26 του ν. 4368/2016, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με το άρθρο 14 του ν. 4713/2020, μέσω προγράμματος διδασκαλίας που έχει ως σκοπό την υποστήριξη και την προετοιμασία όσων μαθητών επιθυμούν να εξετασθούν στα μαθήματα αυτά για την εισαγωγή τους σε ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Με την ίδια απόφαση κρίθηκε ότι, κατά το μέρος που αφορά την κατάργηση από το ωρολόγιο πρόγραμμα της Α' Λυκείου του μαθήματος «Καλλιτεχνική Παιδεία», η οποία έχει ως συνέπεια πλέον την πλήρη απουσία της διδασκαλίας καλλιτεχνικών μαθημάτων ως μαθημάτων γενικής παιδείας σε όλες τις τάξεις του λυκείου, η επιχειρηθείσα ύστερα από γνωμοδοτήσεις του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής ρύθμιση παραγνωρίζει τα κριτήρια άσκησης της κανονιστικής αρμοδιότητας της Διοίκησης, διότι δεν προκύπτει ο σκοπός δημοσίου συμφέροντος που εξυπηρετείται από τη μεταβολή αυτή, ή ότι η εν λόγω επιλογή του κανονιστικού νομοθέτη έλαβε χώρα κατόπιν ουσιαστικής του εκτίμησης, ότι με την κατάργηση των καλλιτεχνικών μαθημάτων και την πρόσδοση μεγαλύτερης βαρύτητας στη διδασκαλία άλλων μαθημάτων, επιτυγχάνονται οι στόχοι που αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 16 του Συντάγματος. Ακυρωτές κατά το ανωτέρω μέρος οι προσβαλλόμενες πράξεις.».

Για το Δ.Σ.

Η Πρόεδρος

Εύα Μελά

Η Γενική Γραμματέας

Βικτώρια Νταρίλα